

מיטב המאמרים הווראטים והסיפורים ב'לקראת שבת מלכתא' אתם מוזמנים לעיין בניוזלטר שישלח מחר יום ה' **מחר**

הדף היומי בבלי: מסכת בבא קמא דף צ"ב
הדף היומי בהלכה: סימן קנ"ד סעיף ט' עד אמצע סעיף י"א 'מומר'
המוסר היומי: שמי"ה"ל חלק ב' חתימת הספר פרק א' 'ועתה נבוא' עד 'עוד ידוע'

לוח
לימוד
יומי

מתחילים את הזמן עם 'סדר הכנה'

ענייני היום

הגה"צ רבי אורי וייסבלום שליט"א בהדרכה לבחורי הישיבות הקטנות העולים לישיבה גדולה

ושבת גם לא היו מחוץ לחשבון, גם הם היו ימים של עלייה עם תכנית מסודרת.

"אבל חז"ל אומרים שדברי תורה קשה לקנותם ככלי זהב וקל לאבדם ככלי זכוכית. בישיבה גדולה, כיון שסומכים על האחריות שלכם, אומנם יש פיקוח מסוים אבל ברמה פחותה בהרבה, וכיוון שכך היא המסגרת עלול להיות חלילה וחס שכל אותם דברים שזכיתם לקנות במשך שלוש שנים מתחילים ח"ו להישחק ועלולים ללכת לאיבוד".

הגר"א וייסבלום המשיך בהביאו מקורות רבים מחז"ל ומדברי גדולי בעלי המוסר. בין היתר הדגיש המשגיח את חשיבות לימוד המוסר בקביעות, וסיפר כי פעם נשאל על ידי מרן הגרא"מ שך אודות מצב לימוד המוסר בישיבה אחת, ולאחר שהשיב שלומדים מוסר רק שלוש פעמים בשבוע הגיב מרן האבי עזרי זצ"ל במורת רוח בולטת והדגיש "בדור הזה מי שאינו לומד מוסר, אין בו לחלוחית של יראת שמים".

הגה"צ רבי אורי וייסבלום שליט"א פתח בדבריו היוצאים מהלב, ובסגנונו הבהיר והמיחד, בהסבירו כי 'ישיבה גדולה' היא לא ישיבה בה יש מאות או אלפי בחורים, וגם לא ישיבה בה לומדים בחורים מבוגרים יותר אלא דווקא ישיבה שבה מגדלים את התלמידים לתורה, שרוב מניין ובניין מתלמידיה נמצאים במצב של גדילה.

"אנחנו רואים במשך עשרות שנים, בחורים באים מישיבה קטנה לישיבה גדולה ואינם יודעים לקראת מה הם צועדים. זו מסגרת שונה לחלוטין.

"עד היום, כולכם חיייתם במסגרת מחייבת, בעיון היה סדר הכנה, שמעתם שיעור, חזרתם על השיעור, חזרה יומית, חזרה שבועית חזרה חודשית. היו עוקבים אחריכם, מבחינים במאמצים שלכם.

"כך גם בבקיאאות אותו הדבר בלימוד הלכה, היו שיעורים היו חזרות היו מבחנים ובחור הרגיש שהוא יוצא ברכוש גדול, ימי שישי

• בשנת ת"ח נפטר הגאון רבי יהושע העשיל (ב"ר יוסף) זצ"ל, הכונה 'רבי יהושע חריף', בעל ה'מגיני שלמה'.

• בשנת תש"ב נפטר המקובל הגאון רבי יהודה משה (ב"ר משה ישועה) פתייה זצ"ל.

רבי יהודה פתייה נולד בבגדד שבעיראק, ובגיל צעיר מאוד התבלט בחכמתו ובגאונותו המופלגת. בהיותו כבן 17 שנים הוסמך לרבנות על ידי הגאון הקדוש רבי עבדאללה סומך זיע"א, ונחשב לאחד מגדולי ההוראה בבגדד שהיתה באותם ימים עיר מלאה חכמים וסופרים. מפאת חשקו העצום להתעלות בחכמת הקבלה, פנה לרבי יוסף חיים, בעל ה'בן איש חי', והתאבק בעפר רגליו שנים ארוכות, כשהוא שותה תורה מהמעייין הנובע, והופך בקי מופלג בחכמת הקבלה. עלת זקנתו עלה לארץ הקודש בשנת תרצ"ד, וקבע את מושבו בירושלים עיה"ק בה התגורר עד לפטירתו בשנת תש"ב. נטמן בראש הגבע שבחלקת הבבלים בהר הזיתים בירושלים.

הותיר אחריו ברכה את ספריו הנפלאים, העוסקים ברובם בתורת הקבלה: מנחת יהודה - פירוש על קטעים ב: תנ"ך, תלמוד, ספרי קבלה, שיחות עם דיבוקים וסדר הוצאת דיבוק. 'בית לחם יהודה' על 'עץ חיים'. 'יון הרקח' על אידרא רבא ואידרא זוטא. 'מתוק לנפש' על 'סבא דמשפטים'. 'אפיקי מים' על 'עץ חיים'. 'עטרת רחל' על פרקי אבות. 'כתר צדיק' על התורה ו'משלי בבל' שעוסק במשלים שהיו מקבולים בפי המון העם בבגדד, עם פירוש על פי הפרד"ס. כמו"כ חיבר את ספרי התפילות והבקשות 'אסירי התקוה', ו'חסדי דוד'.

כיצד ניתן להתיר בהנאה חפץ המשמש לעבודה זרה כיצד?

חפץ המשמש לעבודה זרה, כגון כלי איחסון לעבודה זרה, או תכשיט המשמש כנוי לעבודה זרה, אסור בהנאה. ואם הגויים ביטלו את החפץ משימושו זה, כגון שהסבו אותו לשימוש אחר, או שמכרוהו - הריהו מותר בהנאה, אולם אסור להשתמש בו לצורכי מצוה. וחפץ המשמש עובדי עבודה זרה בשעת עבודתם, אך אין לו שייכות לעבודה זרה עצמה, כגון ספסל בבית תפלתם שמיועד רק לישיבה ולא לנוי - מותר בהנאה, ואף לצורכי מצוה. [סעיף יא, ס"ק מה-מו, וביה"ל ד"ה נרות]

מדוע מותר להשתמש במוצר שמודפס עליו כיתוב המייעד אותו לעבודה זרה?

יש מבתי החרושת בחו"ל שמייצרים נרות, או מוצרים אחרים, ומדפיסים עליהם כיתוב המורה על כך שהמוצר מיועד לעבודה זרה. וכתבו הפוסקים שמותר להשתמש במוצרים אלו אף לצורכי מצוה, כיון שבית החרושת מדפיס את הכיתוב רק לצורך הגדלת המכירות. ואף לו היו מייצרים זאת לשם עבודה זרה ממש, אין זאת אלא 'הזמנה' של החפץ לעבודה זרה, וכלל הוא בידינו: "הזמנה לאו מילתא היא", דהיינו שאינה בכחה להחיל איסור על החפץ. [ס"ק מד; ביאורים ומוספים דרשו, 48]

האם מותר לקשט חתן וכלה בתכשיטי ספר התורה?

בעבר היו שהניחו בראשי החתנים את אחד מתכשיטי ספר התורה, והיו שקישטו את הכלות בכלי כסף וזהב של בית הכנסת. וכתבו הפוסקים שאסור לעשות כן, אלא אם כן התנו מראש בשעת הקדשת התכשיטים והכלים שישתמשו בהם גם לצרכים אלו. כמו כן, היו שנהגו לפרוס את הפרוכת כחופה לחתנים וכלות; ויתכן שהקלו בכך משום שמאחר וכך היה המנהג הקבוע, הרי זה כאילו התנו מראש שיהיה מותר להשתמש בפרוכת לצורך זה. [סעיף י"א, ס"ק מב; ביאורים ומוספים דרשו, 47]

אתמול למדנו

- אסור להשתמש בספרי קודש לצורך האדם, כגון להגן מפני השמש, או להסתיר דבר מה. ונחלקו הפוסקים אם מותר להניח ספר מתחת לספר שלומד בו כדי להגביהו.
- אין להניח דפים ריקים בתוך ספר קודש, וכל שכן דפים שכתובים בהם דברי חול; ויש שהתיר להניח דפים ריקים לצורך כתיבת ביאורים על הספר.
- מעיקר הדין אסור להניח בארון הקודש מאומה מלבד ספר התורה, כיון שהוא מוקדש לקדושה החמורה של ספר תורה, ואין להורידו מקדושתו בשימושים נוספים.

מחר נלמד

- האם מותר בימינו לקרוא דברי תורה לאור נרות בית הכנסת?
- איבדת חפץ יקר בבית הכנסת - האם מותר לך להדליק נר מהאש שבנרות בית הכנסת כדי לחפש לאורו?
- מי נחשב 'מחלל שבת בפרהסייה'?